

TABELA PROCENTOWEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU POWSTAŁEGO W NASTĘPSTWIE NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU

A. Uszkodzenia głowy	%
	uszczerbku
1. Uszkodzenie powłok czaszki (bez uszkodzeń kostnych):	
a) znaczne uszkodzenie powłok czaszki, ściągające blizny	6
b) oskalpowanie	25
2. Uszkodzenie kości sklepienia i podstawy czaszki (wgłębienia, szczeliny, fragmentacja)	8
3. Ubytek w kościach czaszki:	
a) o średnicy poniżej 2,5 cm	7
b) o średnicy powyżej 2,5 cm	20
Uwaga: Jeśli przy uszkodzeniach i ubytkach kości czaszki (poz. 2 i 3) występują jednocześnie uszkodzenia powłok czaszki (poz. 1), należy osobno oceniać stopie stałego lub długotrwałego uszczerbku za uszkodzenia lub ubytki kości według poz. 2 lub 3 i osobno za uszkodzenia powłok czaszki według poz. 1.	
4. Porażenia i niedowłady:	
a) porażenie połowicze lub paraplegie (porażenia kończyn dolnych) uniemożliwiające samodzielne stanie i chodzenie 0 - 1 ° wg Skali Lovette'a	100
b) głęboki niedowład połowiczny lub parapareza 2° wg Skali Lovette'a	70
c) średniego stopnia niedowład połowiczny lub parapareza kończyn dolnych 3° wg Skali Lovette'a	50
d) niewielki lub dyskretny niedowład połowiczny lub niedowład kończyn dolnych 4° wg Skali Lovette'a, dyskretny deficyt siły przy obecności zaburzeń napięcia mięśniowego, niedostateczności precyzji ruchów itp.	10
e) monoparezy pochodzenia ośrodkowego:	
• kończyna górna wg Skali Lovette'a	
0°	35
1 - 2°	25
3 - 4°	15
• kończyna dolna wg Skali Lovette'a	
0°	40
1 - 2°	30
3 - 4°	15
5. Zespoły pozapiramidowe:	
a) utrwalony zespół pozapiramidowy znacznie utrudniający sprawność ustroju i wymagający opieki innych osób	100
b) zespół pozapiramidowy naruszający sprawność ustroju z zaburzeniami mowy, napadami ocznymi itp.	75
c) zaznaczony zespół pozapiramidowy	25
6. Zaburzenia równowagi pochodzenia mózdkowego:	
a) Uniemożliwiające chodzenie i samodzielne funkcjonowanie	100
b) utrudniające chodzenie i sprawność ruchową w stopniu znacznym	75
c) miernego stopnia utrudnienie chodu i sprawności ruchowej	50
d) dyskretnie wpływające na sposób chodu i niewielkie upośledzenie zborności i precyzji ruchów	10
7. Padaczka:	
a) z licznymi napadami ze współistnieniem zaburzeń psychicznych, charakteropatii, otępienia wymagających opieki innej osoby	100
b) padaczka z zaburzeniami psychicznymi	50
c) padaczka bez zaburzeń psychicznych	30
Uwaga: Podstawą rozpoznania padaczki są: typowe zmiany eeg, dokumentacja ambulatoryjna bądź szpitalna.	

**TABELA PROCENTOWEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU
POWSTAŁEGO W NASTĘPSTWIE NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU**

8.	Zaburzenia neurologiczne i psychiczne uwarunkowane organicznie (encefalopatie):	
a)	otępienie lub ciężkie zaburzenia zachowania i emocji uniemożliwiające samodzielną egzystencję	100
b)	encefalopatie ze zmianami charakterologicznymi	60
c)	encefalopatie bez zmian charakterologicznych	30
Uwaga: Za encefalopatią poza zespołem psychoorganicznym przemawiają odchylenia przedmiotowe w stanie neurologicznym, zmiany w zapisie eeg. Encefalopatia powinna być potwierdzona badaniami dodatkowymi.		
9.	Zaburzenia adaptacyjne będące następstwem urazów i wypadków, w których nie doszło do trwałych uszkodzeń OUN:	
a)	utrwalone nerwice związane z urazem czaszkowo-mózgowym	5
b)	ujawnienie się psychozy w następstwie ciężkiego stresu	50
10	Zaburzenia mowy:	
a)	afazja całkowita	50
b)	afazja znacznego stopnia utrudniająca porozumiewanie się	40
c)	afazja nieznacznego stopnia	20
11	Zespoły podwzgórzowe pourazowe (cukrzyca, moczówka prosta, nadczynność tarczycy i inne zaburzenia wewnątrzwydzielnicze pochodzenia ośrodkowego):	
a)	znacznie upośledzające czynność ustroju	50
b)	nieznacznie upośledzające czynność ustroju	30
12.	Uszkodzenie częściowe lub całkowite nerwów ruchowych gałki ocznej:	
a)	nerwu okoruchowego	
	- w zakresie mięśni wewnętrznych oka	15
	- w zakresie mięśni zewnętrznych oka	20
b)	nerwu błoczkowego	3
c)	nerwu odwodzącego	10
13.	Uszkodzenie częściowe lub całkowite nerwu trójdzielnego	15
14.	Uszkodzenie częściowe lub całkowite nerwu twarzowego	15
Uwaga: Uszkodzenie nerwu twarzowego łącznie z pęknięciem kości skalistej należy ocenić według poz. 44		
15.	Uszkodzenie nerwów językowo-gardłowego i błędnego	40
16.	Uszkodzenie nerwu dodatkowego	10
17.	Uszkodzenie nerwu podjęzykowego	10
B. Uszkodzenia twarzy		
18.	Uszkodzenia powłok twarzy (blizny i ubytki):	
a)	oszpecenia bez zaburzeń funkcji	5
b)	oszpecenia z miernymi zaburzeniami funkcji	15
c)	oszpecenia połączone z dużymi zaburzeniami funkcji (przyjmowanie pokarmów, zaburzenia oddychania, mowy, ślinotok i zaburzenia funkcji powiek itp.)	45
19.	Uszkodzenia nosa:	
a)	uszkodzenie nosa bez zaburzeń oddychania i powonienia	3
b)	uszkodzenie nosa z zaburzeniami oddychania	10
c)	uszkodzenie nosa z zaburzeniami oddychania i powonienia	15
d)	utrata powonienia w następstwie uszkodzenia przedniego dołu czaszkowego	5
e)	utrata nosa w całości (łącznie z kośćmi nosa)	30
Uwaga: Jeżeli uszkodzenie nosa wchodzi w zespół uszkodzeń objętych poz. 19, należy stosować ocenę według tej pozycji (tj. według poz. 19).		
20.	Utrata zębów:	
a)	siekacze i kły - za każdy ząb	3
b)	pozostałe zęby począwszy od dwóch - za każdy ząb (niezależnie od zaprotezowania)	1

**TABELA PROCENTOWEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU
POWSTAŁEGO W NASTĘPSTWIE NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU**

21.	Utrata części szczęki lub żuchwy (łącznie z oszpeceniem i utratą zębów) - staw rzekomy	25
22.	Utrata szczęki (łącznie z oszpeceniem i utratą zębów):	
a)	szczęki	40
b)	żuchwy	50
23.	Złamania szczęki i/lub żuchwy wygojone z przemieszczeniem odłamów:	
a)	bez zaburzeń czynności stawu żuchwowo-skroniowego	3
b)	z zaburzeniami czynności stawu żuchwowo-skroniowego	7
24.	Ubytek podniebienia:	
a)	z zaburzeniami mowy i połykania	20
b)	z dużymi zaburzeniami mowy i połykania	30
25.	Ubytki języka:	
a)	bez zaburzeń mowy i połykania	3
b)	z zaburzeniami mowy i połykania	10
c)	z dużymi zaburzeniami mowy	30
d)	całkowita utrata języka	50
C. Uszkodzenia narządu wzroku		
26.	Utrata wzroku	
a)	całkowita utrata wzroku w obu oczach	100
b)	utrata wzroku w jednym oku	40
27.	Porażenie nastawności (akomodacji) - przy zastosowaniu szkieł poprawczych:	
a)	jednego oka	15
b)	obojga oczu	30
28.	Uszkodzenia gałki ocznej:	
a)	rozdarcie naczyńki jednego oka	10
b)	zapalenie naczyńki i siatkówki jednego oka, powodujące zaburzenia widzenia - środkowego lub obwodowego	10
c)	przedziurawienie płamki żółtej jednego oka	20
d)	zanik nerwu wzrokowego	20
e)	blizny rogówki lub twardówki (garbiak twardówki)	5
f)	zaćma urazowa (uszkodzenie soczewki)	10
g)	ciało obce wewnątrzgałkowe powodujące obniżenie ostrości wzroku	15
29.	Koncentryczne zwężenie pola widzenia ocenia się	
a)	0-20°	30
b)	21-40°	15
c)	41-60°	5
30.	Połowicze niedowidzenia:	
d)	dwuskroniowe	40
e)	dwunosowe	40
f)	jednoimienne	25
g)	jednoimienne górne	10
h)	jednoimienne dolne	40
31.	Utrata funkcji soczewki po operacyjnym usunięciu zaćmy pourazowej, bezsoczewkowość pourazowa, przy braku jednoczesnego pojedynczego widzenia obuocznego:	
a)	w jednym oku	25
b)	w obojgu oczach	40
32.	Usunięcie zaćmy pourazowej ze wszczepieniem sztucznej soczewki wewnątrzgałkowej:	
a)	w jednym oku	15
b)	w obojgu oczach	30
33.	Zaburzenia w drożności przewodów łzowych (łzawienie)	
a)	w jednym oku	10
b)	w obojgu oczach	15
34.	Odwarstwienie siatkówki jednego oka, jaskra, zaćma urazowa	

a) W stopniu nieznacznym

5

**TABELA PROCENTOWEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU
POWSTAŁEGO W NASTĘPSTWIE NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU**

b)	W stopniu średnim	10
c)	W stopniu znacznym	20
35.	Wytrzeszcz tętniący	40
36.	Przewlekłe zapalenie spojówek	5

D. Uszkodzenia narządu słuchu

37.	Całkowita obustronna utrata słuchu	50
38.	Jednostronna utrata słuchu	20
39.	Urazy małżowiny usznej:	
a)	utrata części małżowiny	5
b)	zniekształcenie małżowiny (blizny, oparzenia i odmrożenia)	7
c)	utrata jednej małżowiny	15
d)	utrata obu małżowin	25
40.	Przewlekłe ropne zapalenie ucha środkowego:	
a)	jednostronne	5
b)	obustronne	10
41.	Przewlekłe ropne zapalenie ucha środkowego powikłane perlakiem, próchnicą kości lub polipem ucha	
a)	jednostronne	10
b)	obustronne	15
42.	Uszkodzenie ucha środkowego w następstwie złamania kości skroniowej	10
43.	Uszkodzenie ucha wewnętrznego:	
a)	z uszkodzeniem części słuchowej	15
b)	z uszkodzeniem części statycznej	35
c)	z uszkodzeniem części słuchowej i statycznej	40
44.	Uszkodzenie nerwu twarzowego łącznie z pęknięciem kości skalistej:	
a)	jednostronne	30
b)	dwustronne	60

E. Uszkodzenia szyi, krtani, tchawicy i przełyku

45.	Uszkodzenie gardła z upośledzeniem funkcji	10
46.	Uszkodzenie lub zwężenie krtani pozwalające na obchodzenie się bez rurki tchawiczej	20
47.	Uszkodzenie krtani, powodujące konieczność stałego noszenia rurki tchawiczej:	
a)	z zaburzeniami głosu	40
b)	z bezgłosem	50
48.	Uszkodzenie tchawicy	30
49.	Uszkodzenie przełyku powodujące	
a)	częściowe trudności w odżywianiu	20
b)	odżywianie tylko płynami	50
c)	całkowitą niedrożność przełyku ze stałą przetoką żołądkową	80
50.	Uszkodzenia tkanek miękkich (skóry i mięśni) szyi z ograniczeniem ruchomości szyi	10

Uwaga: Uszkodzenia tkanek miękkich z jednoczesnym uszkodzeniem kręgosłupa szyjnego należy oceniać według poz. 84.

F. Uszkodzenia klatki piersiowej i ich następstwa

51.	Utrata gruczołu piersiowego w części lub w całości	25
52.	Blizny powłok klatki piersiowej ograniczające ruchomość klatki piersiowej	15
53.	Uszkodzenie przynajmniej dwóch żeber (złamanie itp.):	
a)	z obecnością zniekształceń klatki piersiowej i bez zmniejszenia pojemności życiowej płuc	5
b)	z obecnością zniekształceń klatki piersiowej i zmniejszenia pojemności życiowej płuc	15

54.	Złamanie mostka ze zniekształceniami	10
-----	--------------------------------------	----

TABELA PROCENTOWEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU POWSTAŁEGO W NASTĘPSTWIE NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU

55.	Zapalenie kości (przetoki) żeber lub mostka	15
56.	Uszkodzenia płuc i opłucnej (zrosty opłucnowe, uszkodzenia tkanki płucnej, ubytki tkanki płucnej, ciała obce itp.):	
	a) bez niewydolności oddechowej	10
	b) z niewydolnością oddechową	30
57.	Uszkodzenia tkanki płucnej powikłane przetokami, ropniem płuc	50
Uwaga: Przy orzekaniu według pozycji 56 i 57 stopień uszkodzenia tkanki płucnej i niewydolności oddechowej potwierdzić badaniem spirometrycznym i badaniem rentgenowskim.		
58.	Uszkodzenie serca lub osierdzia:	
	a) z wydolnym układem krążenia	10
	b) z objawami względnej wydolności układu krążenia	30
	c) z objawami niewydolności krążenia	60
Uwaga: Stopień uszkodzenia serca oceniać należy na podstawie badania radiologicznego, elektrokardiograficznego i badania ECHO.		
59.	Przepukliny przeponowe	30
G. Uszkodzenia brzucha i ich następstwa		
60.	Uszkodzenia powłok jamy brzusznej (przepukliny urazowe, wysiłkowe, przetoki itd.)	10
Uwaga:		
1	Za przepukliny urazowe uważa się przepukliny spowodowane pourazowym uszkodzeniem powłok brzusznych (np. po rozerwaniu mięśni powłok brzusznych).	
2	Za przepukliny tzw. wysiłkowe uważa się przepukliny spowodowane nagłym wysiłkiem fizycznym lub gwałtownym ruchem.	
61.	Uszkodzenie żołądka, jelit i sieci:	
	a) bez zaburzeń funkcji przewodu pokarmowego i przy dostatecznym stanie odżywienia	10
	b) z zaburzeniami trawienia i niedostatecznym stanem odżywienia	30
62.	Przetoki jelitowe, kałowe i odbytu sztuczny	
	a) jelita cienkiego	70
	b) jelita grubego	50
63.	Przetoki okołoodbytnicze	15
64.	Uszkodzenie zwieracza odbytu, powodujące stałe, całkowite nietrzymanie kału i gazów	60
65.	Wypadnięcie odbytnicy	20
66.	Utrata śledziony	
	a) bez większych zmian w obrazie krwi	15
	b) ze zmianami w obrazie krwi lub/i ze zrostami otrzewnowymi	30
67.	Uszkodzenia wątroby, dróg żółciowych lub trzustki:	
	a) bez zaburzeń ich czynności	10
	b) z zaburzeniami ich czynności	40
H. Uszkodzenia narządów moczowo-płciowych		
68.	Utrata jednej nerki przy drugiej zdrowej i prawidłowo funkcjonującej	35
69.	Uszkodzenie jednej nerki lub obu nerek powodujące upośledzenie ich funkcji	15
70.	Utrata jednej nerki przy upośledzeniu funkcjonowania drugiej nerki	50
71.	Uszkodzenie moczowodu powodujące zwężenie jego światła	20
72.	Uszkodzenie pęcherza	15
73.	Uszkodzenie przetoki dróg moczowych i pęcherza moczowego	50
74.	Zwężenie cewki moczowej:	
	a) powodujące trudności w oddawaniu moczu	15
	b) z nietrzymaniem lub zaleganiem moczu	30
	c) z nietrzymaniem lub zaleganiem moczu z powikłaniami	50
75.	Utrata prącia	40
76.	Częściowa utrata prącia	20

77.	Utrata jednego jądra lub jajnika	20
-----	----------------------------------	----

TABELA PROCENTOWEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU POWSTAŁEGO W NASTĘPSTWIE NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU

	Utrata obu jąder lub obu jajników	40
79.	Wodniak jądra	20
80.	Utrata macicy:	10
	a) w wieku do 45 lat	20
	b) w wieku powyżej 45 lat	20
81.	Uszkodzenie krocza powodujące wypadnięcie narządów rodnych	
	a) pochwy	10
	b) pochwy i macicy	30
I. Ostre zatrucia i ich następstwa (Orzekać nie wcześniej niż po 6 miesiącach)		
82.	Nagłe zatrucie gazami lub/i substancjami (z wyjątkiem zatruc pokarmowych)	
	a) ze stwierdzoną utratą przytomności, lecz bez wtórnych powikłań	5
	b) powodujące uszkodzenie układu krwiotwórczego i narządów wewnętrznych (rozedma, przewlekły nieżyt krtani, tchawicy i oskrzeli)	20
Uwaga: Uszkodzenia układu nerwowego spowodowane nagłym zatruciem gazami należy oceniać według odpowiednich pozycji dotyczących układu nerwowego.		
83.	Nagłe zatrucie pokarmami powodujące uszkodzenie narządów mięsaszowych przewodu pokarmowego	10
Uwaga:		
	1. Uszkodzenia układu nerwowego wskutek nagłych <i>zatruc</i> pokarmowych należy oceniać według odpowiednich pozycji dotyczących układu nerwowego	
	2. Zatrucie włósniami nie pozostawia w zasadzie trwałych następstw	
J. Uszkodzenia kręgosłupa, rdzenia kręgowego i ich następstwa		
84.	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku szyjnym:	
	a) ograniczenie ruchomości w zakresie rotacji lub zginania	5
	b) całkowite zeszywnienie	35
	c) całkowite zeszywnienie z niekorzystnym ustawieniem głowy	50
85.	Uszkodzenie kręgosłupa w odcinku piersiowym i lędźwiowym:	
	a) ograniczenie ruchomości w zakresie rotacji powyżej lub zginania	10
	b) całkowite zeszywnienie	25
	c) całkowite zeszywnienie z niekorzystnym ustawieniem tułowia	40
86.	Izolowane uszkodzenia wyrostków poprzecznych, wyrostków ościstych	5
	Uszkodzenia rdzenia kręgowego:	
	a) przy objawach poprzecznego przecięcia rdzenia z całkowitym porażeniem lub niedowładem dużego stopnia dwóch lub czterech kończyn	100
	b) niedowład kończyn dolnych bez uszkodzenia górnej części rdzenia (kończyn górnych), umożliwiający poruszanie się za pomocą dwóch łasek	70
	c) niedowład kończyn dolnych umożliwiający poruszanie się o jednej łasce	40
	d) porażenie całkowite obu kończyn górnych z zanikami mięśniowymi, zaburzeniami czucia i zmianami troficznymi bez porażenia kończyn dolnych (po wylewie śródrzeniowym)	100
	e) niedowład znacznego stopnia obu kończyn górnych znacznie upośledzający czynność kończyn (po wylewie śródrzeniowym)	70
	f) niedowład nieznacznego stopnia obu kończyn górnych (po wylewie śródrzeniowym)	30
	g) zaburzenia ze strony zwieraczy i narządów płciowych bez niedowładów (zespół stożka końcowego)	40
	h) zaburzenia czucia, zespoły bólowe bez niedowładów	10
88.	Urazowe zespoły korzonkowe (bólowe, ruchowe, czuciowe lub mieszane)	
	a) szyjne	5
	b) piersiowe	5
	c) lędźwiowo-krzyżowe	10
	d) guziczne	5

**TABELA PROCENTOWEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU
POWSTAŁEGO W NASTĘPSTWIE NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU**

K. Uszkodzenia miednicy	
89. Utrwalone rozejście się spojenia łonowego lub rozerwanie stawu krzyżowo-biodrowego	15
90. Złamanie miednicy z przerwaniem obręczy biodrowej jedno- lub wielomiejscowe	
a) w odcinku przednim (kość łonowa, kulszowa)	10
b) w odcinku przednim i tylnym (typ Malgaigne'a)	20
91. Złamanie dna panewki	
a) bez zwichnięcia centralnego	10
b) ze zwichnięciem centralnym	30
92. Izolowane złamanie miednicy (talerz biodrowy, kolce biodrowe, guz kulszowy)	5
L. Uszkodzenia kończyny górnej	
Łopatka	
93. Złamanie łopatki:	
a) wygojone złamanie łopatki z nieznacznym przemieszczeniem bez większych zaburzeń funkcji kończyny	5
b) wygojone z przemieszczeniem i znacznym ograniczeniem funkcji kończyny w zależności od stopnia	15
Obojczyk	
94. Wadliwe wygojone złamanie obojczyka	10
95. Staw rzekomy obojczyka ograniczający ruchy kończyny	25
96. Zwichnięcie stawu obojczykowo-barkowego lub obojczykowo-mostkowego	10
Bark	
97. Przewlekłe zmiany stawu barkowego	10
98. Zastarzałe nieodprowadzone zwichnięcie stawu barkowego	20
99. Nawykowe zwichnięcia barku potwierdzone dokumentacją medyczną	25
100. Staw cepowy w następstwie pourazowych ubytków kości	35
Uwaga: Staw wiotki z powodu porażen ocenia się według norm neurologicznych.	
101. Zesztywnienie stawu barkowego:	
a) w ustawieniu czynnościowo korzystnym (w odwiedzeniu około 70°, antepozycja 35° i rotacja zewnętrzna około 25°)	20
b) w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym	40
102. Bliznowaty przykurcz stawu barkowego w zależności od zaburzeń czynno-ci stawu	10
103. Uszkodzenie barku powikłane przewlekłym zapaleniem kości, obecnością ciał obcych, przetokami i zmianami neurologicznymi	25
104. Utrata kończyny na wysokości ramienia	70
105. Utrata obu kończyn na wysokości ramienia	100
Ramię	
106. Złamanie kości ramiennej	
a) z niewielkim przemieszczeniem i zaburzeniem osi	8
b) ze znacznym przemieszczeniem i skróceniem	15
c) złamania powikłane przewlekłym zapaleniem kości, przetokami, brakiem zrostu, stawem rzekomym, ciałami obcymi i zmianami neurologicznymi	40
107. Uszkodzenia mięśni, ścięgien i ich przyczepów	

**TABELA PROCENTOWEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU
POWSTAŁEGO W NASTĘPSTWIE NIESZCZĘSLIWEGO WYPADKU**

a)	mięśnia dwugłowego	10
b)	uszkodzenia innych mięśni ramienia	8

**TABELA PROCENTOWEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU
POWSTAŁEGO W NASTĘPSTWIE NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU**

108	Utrata kończyny na wysokości ramienia:	70
109	Przepukliny mięśniowe ramienia	3
Staw łokciowy		
110	Złamanie obwodowej nasady kości ramiennej	
a)	bez większych przemieszczeń, zniekształceń i bez ograniczenia ruchomości	10
b)	z dużym zniekształceniem i ze znacznym przykurczem	20
111	Zesztywnienie stawu łokciowego:	
a)	w zgięciu zbliżonym do kąta prostego i z zachowanymi ruchami obrotowymi przedramienia (75°-110°)	30
b)	z brakiem ruchów obrotowych	35
c)	w ustawieniu wyprostnym lub zbliżonym (160°-180°)	40
112	Przykurcz w stawie łokciowym - w zależności od zakresu zgięcia, wyprostu i stopnia zachowania ruchów obrotowych przedramienia:	
a)	przy niemożności zgięcia do 90°	20
b)	przy możliwości zgięcia ponad kąt prosty	10
113	Cepowy staw łokciowy	30
Przedramię		
114	Złamania w obrębie dalszych nasad jednej lub obu kości przedramienia, powodujące ograniczenia ruchomości nadgarstka i zniekształcenia	
a)	ze zniekształceniem	7
b)	ze znacznym zniekształceniem, dużym ograniczeniem ruchomości i zmianami wtórnymi (troficzne, krążeniowe itp.)	15
115	Złamania trzonów jednej lub obu kości przedramienia - w zależności od przemieszczeń, zniekształceń i zaburzeń czynnościowych:	
a)	ze zniekształceniem i zaznaczonymi zaburzeniami funkcji	10
b)	ze znacznym zniekształceniem, dużym ograniczeniem ruchomości i zmianami wtórnymi (troficzne, krążeniowe itp.)	20
116	Staw rzekomy kości promieniowej	30
117	Staw rzekomy kości łokciowej	20
118	Brak zrostu, staw rzekomy obu kości przedramienia	30
119	Utrata kończyny w obrębie przedramienia	50
120	Utrata obu kończyn w obrębie przedramion	100
Nadgarstek		
121	Ograniczenia ruchomości w obrębie nadgarstka w następstwie jego uszkodzeń (skręcenia, zwichnięcia, złamanie kości nadgarstka, martwice aseptyczne tych kości)	
a)	ograniczenie ruchomości	5
b)	ograniczenie ruchomości dużego stopnia	10
c)	ograniczenia ruchomości dużego stopnia z niekorzystnym czynnościowo ustawieniem ręki	15
122	Całkowite zesztywnienie w obrębie nadgarstka:	
a)	w ustawieniu czynnościowo korzystnym	15
b)	w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym	20
123	Utrata ręki na poziomie nadgarstka (dłoni)	30
Ł. Śródręcze i palce		
Kciuk		
124	Złamania i zwichnięcia kciuka (pierwszej kości śródręcza i paliczków kciuka)	4

**TABELA PROCENTOWEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU
POWSTAŁEGO W NASTĘPSTWIE NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU**

Uwaga : Przy ocenie stopnia zaburzeń czynności kciuka należy brać pod uwagę przede wszystkim zdolność przeciwstawienia i chwytu.

TABELA PROCENTOWEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU POWSTAŁEGO W NASTĘPSTWIE NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU

125	Utraty w obrębie kciuka:	
a)	utrata opuszki	1
b)	utrata paliczka paznokciowego	3
c)	utrata paliczka paznokciowego z częścią paliczka podstawowego (do 2/3 długości paliczka)	6
d)	utrata paliczka paznokciowego i paliczka podstawowego poniżej 2/3 długości lub utrata obu paliczków bez kości śródreżca	9
e)	utrata obu paliczków z kością śródreżca	12
126	Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie kciuka (blizny, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienia, zmiany troficzne, czuciowe itp.) - powodujące:	
a)	ograniczenie funkcji	3
b)	znaczne ograniczenie funkcji	5
c)	upośledzenie funkcji graniczące z następstwami utraty kciuka	8
Palec wskazujący		
127	Utraty w obrębie palca wskazującego:	
a)	utrata opuszki	1
b)	utrata paliczka paznokciowego	2
c)	utrata paliczka paznokciowego z 1/3 dalszą paliczka środkowego	3
d)	utrata paliczka paznokciowego i środkowego powyżej 1/3	4
e)	utrata trzech paliczków	5
f)	utrata palca wskazującego z kością śródreżca	7
128	Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie palca wskazującego oraz II kości śródreżca (blizny, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienia, zmiany troficzne, czuciowe itp.) - powodujące:	
a)	ograniczenie funkcji	2
b)	znaczne ograniczenie funkcji	3
c)	bezużyteczność palca graniczącą z utratą wskaziciela	4
Palec trzeci, czwarty i piąty		
129	Utrata palca (utrata trzech paliczków) - za każdy palec	2
130	Utrata mniej niż trzech paliczków - za każdy palec	1
131	Utrata palców III, IV lub V z kością śródreżca	3
132	Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie palców III, IV, V i odpowiednich kości śródreżca (blizny, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienia, zmiany troficzne, czuciowe itp.)	1
M. Uszkodzenia kończyny dolnej		
Biodro		
133	Utrata kończyny dolnej przez wyłuszczenie jej w stawie biodrowym lub odjęcie w okolicy podkrętarzowej	100
134	Przykurcze i ograniczenia ruchów w stawie biodrowym w następstwie uszkodzeń tkanek miękkich	10
135	Zeszywnienie stawu biodrowego	
a)	w ustawieniu czynnościowo korzystnym	20
b)	w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym	40
136	Inne następstwa uszkodzeń stawu biodrowego (zwichnięć, złamań bliższej nasady kości udowej, złamań szyjki, złamań przezkrętarzowych i podkrętarzowych, złamań krętarzy itp.)	
a)	ze zmianami miernego stopnia	15
b)	ze zmianami dużego stopnia	25

**TABELA PROCENTOWEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU
POWSTAŁEGO W NASTĘPSTWIE NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU**

c)	z bardzo ciężkimi zmianami miejscowymi i dolegliwościami wtórnymi (kręgosłup, staw krzyżowo-biodrowy, kolano itp.)	40
----	--	----

**TABELA PROCENTOWEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU
POWSTAŁEGO W NASTĘPSTWIE NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU**

Udo		
137.	Złamanie kości udowej - w zależności od zniekształceń, skrócenia, zaników mięśniowych i ograniczenia ruchów w stawach:	
a)	z nieznacznymi zmianami i skróceniem do 4 cm	10
b)	z miernymi zmianami i skróceniem do 6 cm	20
c)	ze skróceniem ponad 6 cm i ciężkimi zmianami	35
138.	Staw rzekomy lub ubytki kości udowej uniemożliwiające obciążenie kończyny - w zależności od stopnia upośledzenia funkcji, skrócenia i zaburzeń wtórnych	50
139.	Uszkodzenia skóry, mięśni, ścięgien (oparzenia, przecięcia, pęknięcia podskórne, przepukliny mięśniowe itp.)	5
140.	Uszkodzenia dużych naczyń, tętniaki pourazowe	10
141.	Utrata jednej kończyny	70
142.	Utrata obu kończyn	100
Kolano		
143.	Zesztywnienie stawu kolanowego:	
a)	w pozycji funkcjonalnej korzystnej	20
b)	w pozycji funkcjonalnej niekorzystnej	30
144.	Trwałe ograniczenia ruchomości stawu kolanowego w następstwie uszkodzeń samego stawu (uszkodzenia więzadłowe, torebkowe, łąkotek, kości tworzących staw kolanowy itd.)	
a)	utrata ruchomości niewielkiego stopnia	5
b)	utrata ruchomości średniego stopnia	10
c)	utrata ruchomości dużego stopnia	15
145.	Inne następstwa uszkodzeń kolana: skrócenie kończyny, zaburzenia osi stawu (koślawość, szpotawość, ruchomość patologiczna), dolegliwości przewlekłe zapalne, zapalenia ropne, ciała obce, przetoki itp.	5
146.	Utrata jednej kończyny na poziomie stawu kolanowego	70
147.	Utrata obu kończyn na poziomie stawu kolanowego	100
Podudzie		
148.	Złamanie kości podudzia - w zależności od zniekształcenia, przemieszczenia, powikłań wtórnych, zmian troficznych i czynnościowych kończyny itp.:	
a)	ze zmianami lub skróceniem do 4 cm	10
b)	z dużymi wtórnymi zmianami lub ze skróceniem od 4 cm do 6 cm	15
c)	ze skróceniem powyżej 6 cm lub z bardzo rozległymi zmianami wtórnymi i dodatkowymi powikłaniami w postaci przewlekłego zapalenia kości, przetok, zmian troficznych skóry z owrzodzeniami, stawów rzekomych, ubytków kostnych i zmian neurologicznych	30
149.	Izolowane złamania strzałki (oprócz kostki bocznej)	3
150.	Uszkodzenia tkanek miękkich podudzia, uszkodzenia ścięgna Achillesa i innych ścięgien - zależnie od rozległości uszkodzenia, zaburzeń czynnościowych i zniekształceń stopy	10
151.	Utrata jednej kończyny w obrębie podudzia	50
152.	Utrata obu kończyn w obrębie podudzia	100
Stawy skokowe, stopa		
153.	Ograniczenie ruchomości i zniekształcenia w stawach skokowych (w następstwie wykręcenia, zwichnięcia, złamania kości tworzących staw, zranień, ciał obcych, blizn itp.) - w zależności od ich stopnia i dolegliwości:	
a)	bez zniekształceń	3
b)	ze zniekształceniem, upośledzeniem funkcji ruchowej i statycznej stopy	10

**TABELA PROCENTOWEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU
POWSTAŁEGO W NASTĘPSTWIE NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU**

c) powikłane przewlekłym zapaleniem kości i stawu, przetokami, martwicą aseptyczną, zmianami neurologicznymi itd.	25
--	----

TABELA PROCENTOWEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU POWSTAŁEGO W NASTĘPSTWIE NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU

154.	Zesztywnienie stawu skokowego - w zależności od ustawienia stopy, zmian wtórnych i powikłań:	
	a) pod kątem zbliżonym do prostego	10
	b) w innych ustawieniach czynnościowo niekorzystnych	15
155.	Złamania kości piętowej lub skokowej z przemieszczeniem, zniekształceniem i innymi zmianami wtórnymi:	
	a) miernego stopnia	10
	b) znacznego stopnia lub z powikłaniami	20
156.	Uszkodzenie kości piętowej lub skokowej	25
157.	Uszkodzenia kości stępu z przemieszczeniem, zniekształceniami i innymi zmianami wtórnymi	
	a) miernego stopnia - zależnie od wielkości zaburzeń czynnościowych	5
	b) znacznego stopnia lub innymi powikłaniami	15
158.	Złamania kości śródstopia z przemieszczeniem, zniekształceniem stopy:	
	a) złamania I lub V kości z wyraźnym przemieszczeniem	5
	b) złamania II, III lub IV kości śródstopia	3
	c) złamania trzech i/lub więcej kości śródstopia	12
159.	Inne uszkodzenia stopy pozostawiające zmiany bliznowate i zniekształcające	3
160.	Utrata stopy w całości	30
161.	Utrata stopy na poziomie stawu Choparta	25
162.	Utrata stopy w stawie Lisfranka	20
163.	Utrata stopy w obrębie kości śródstopia	20

Palce stopy

164.	Utrata paliczka paznokciowego palucha	6
165.	Utrata całego palucha	12
166.	Utrata palucha wraz z kością śródstopia	15
167.	Utrata palców II-V w części lub całości - za każdy palec	2
168.	Utrata V palca wraz z kością śródstopia	7
169.	Utrata palców II-IV z kością śródstopia - za każdy palec	3
170.	Inne uszkodzenia i zniekształcenia palców	1

N. Porażenia lub niedowłady poszczególnych nerwów obwodowych

171.	Uszkodzenie częściowe lub całkowite - w zależności od stopnia zaburzeń:	
	a) nerwu przeponowego poniżej jego połączenia z nerwem podobojczykowym	10
	b) nerwu piersiowego długiego	10
	c) nerwu pachowego	10
	d) nerwu mięśniowo-skórnego	20
	e) nerwu promieniowego powyżej odejścia gałązki do mięśnia trójgłowego ramienia	25
	f) nerwu promieniowego poniżej odejścia gałązki do mięśnia trójgłowego ramienia	20
	g) nerwu promieniowego nad wejściem do kanału mięśnia odwracacza przedramienia	10
	h) nerwu promieniowego po wyjściu z kanału mięśnia odwracacza przedramienia	7
	i) nerwu pośrodkowego w zakresie ramienia	20
	j) nerwu pośrodkowego w zakresie nadgarstka	15
	k) nerwu łokciowego	25
	l) splotu barkowego części nadobojczykowej (górnej)	20
	m) splotu barkowego części podobojczykowej (dolnej)	35
	n) pozostałych nerwów odcinka szyjno-piersiowego	10
	o) nerwu zasłonowego	10
	p) nerwu udowego	10
	q) nerwów pośladkowych (górnego i dolnego)	10
	r) nerwu sromowego wspólnego	15

**TABELA PROCENTOWEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU
POWSTAŁEGO W NASTĘPSTWIE NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU**

s)	nerwu kulszowego przed podziałem na nerw piszczelowy i strzałkowy	30
t)	nerwu piszczelowego	25
u)	nerwu strzałkowego	15
v)	splotu lędźwiowo-krzyżowego	50
w)	pozostałych nerwów odcinka lędźwiowo-krzyżowego	5

Uwaga: Według pozycji 171 ocenia się tylko uszkodzenia nerwów obwodowych. W przypadkach współistnienia uszkodzeń kostnych, mięśniowych i nerwowych należy stosować ocenę według pozycji dotyczących uszkodzeń kończyn górnych i dolnych.

172.	Kauzalgie potwierdzone obserwacją szpitalną - w zależności od stopnia zmian troficznyc i nasilenia bólów	50
------	--	----